

Minister Finansów i Gospodarki

Znak pisma: DPO-III.054.6.2025
Warszawa, 17 listopada 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 13078 Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Pana Rafała Komarewicza w sprawie polskich priorytetów podczas Rady Ministerialnej ESA (CM25) i udziału w programach EO-ERS oraz LEO-PNT

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 193 ust. 1 i 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej¹ przedstawiam odpowiedzi na pytania Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Pana Rafała Komarewicza zawarte w interpelacji nr 13078 z 28 października 2025 r., w sprawie polskich priorytetów podczas Rady Ministerialnej ESA (CM25) i udziału w programach EO-ERS oraz LEO-PNT.

- 1. Jakie są priorytety rządu RP na nadchodzącą radę ministerialną ESA (CM25)? Czy priorytety te uwzględniają istotne z punktu widzenia wsparcie rozwoju nawigacji satelitarnej, w szczególności uczestnictwo Polski w programie LEO-PNT dotyczącym budowy dodatkowej warstwy satelitów nawigacyjnych na niskich orbitach okołozemskich?**

Rozwój polskiego sektora kosmicznego powinien służyć w pierwszej kolejności zabezpieczeniu interesów państwa, w tym budowie zdolności operacyjnych w obszarach o krytycznym znaczeniu dla bezpieczeństwa, niezależności technologicznej oraz rozwoju gospodarczego. Jednocześnie inwestycje w sektor kosmiczny powinny wspierać wzrost konkurencyjności krajowych firm oraz rozwój nowoczesnych technologii o potencjale komercyjnym.

Priorytety rządu RP na nadchodzącą radę ministerialną ESA są ukierunkowane na aktywne uczestnictwo polskiego sektora kosmicznego w programach ESA, które przynoszą realną wartość dodaną dla rozwoju gospodarki, nauki oraz wzmacniają bezpieczeństwo Polski. W tym kontekście należy podkreślić rozwój zdolności sektora w zakresie Obserwacji Ziemi wspierający bezpieczeństwo cywilne, monitorowanie środowiska oraz budowę przyszłej, Suwerennej Rządowej Usługi obserwacji Ziemi (EOGS - Earth Observation Governmental Service). To element kluczowy dla zarządzania kryzysowego, rolnictwa precyzyjnego i polityki klimatycznej państwa.

¹ Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. z 2022 r. poz. 990 z późn.zm.).

Szczególnego znaczenia nabierają dziś obszary związane z bezpieczeństwem i zastosowaniami dual-use. Obecna sytuacja geopolityczna potwierdza zasadność przyjęcia za priorytetowe, inwestycji w rozwój bezpiecznych systemów łączności i nawigacji, w tym w zakresie LEO-PNT, odporności na zagrożenia kosmiczne pochodzące z przestrzeni kosmicznej oraz autonomicznego dostępu do danych satelitarnych.

Polska będzie kontynuować również udział w programie GSTP (General Support Technology Program), umożliwiającym rozwój i testowanie przełomowych technologii kosmicznych przez polskie firmy i instytucje. To program, który pozwala przekuć pomysły w realne produkty i zwiększa konkurencyjność krajowego sektora.

Rząd wspiera również rozszerzenie programów inkubacyjnych ESA w Polsce w ramach Centrum Inkubacji Biznesowej w tworzącym się programie Access, które są fundamentem dla rozwoju startupów kosmicznych i skutecznej komercjalizacji technologii. Rozbudowa tego ekosystemu to inwestycja w przyszłych liderów rynku kosmicznego i nowe miejsca pracy w sektorze wysokich technologii.

Polska będzie kontynuować udział w programie PRODEX, który umożliwi krajowym instytucjom i uczelniom realizację zaawansowanych projektów badawczo-technologicznych na najwyższym poziomie europejskim.

Polska planuje aktywny udział w programach Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA) dotyczących nawigacji satelitarnej, w szczególności w programach NAVISP oraz FutureNAV, które będą kontynuowane i rozwijane podczas najbliższej Rady Ministerialnej ESA (CM25).

Program NAVISP stanowi bardzo dobre narzędzie do budowy kompetencji krajowych od początkowych etapów prac nad technologiami. Program jest wysoko oceniany przez przemysł z uwagi na dużą elastyczność programową oraz wsparcie merytoryczne ze strony ESA.

Główne planowane obszary inwestycji to rozwój zaawansowanych odbiorników GNSS, chipów oraz technologii zwiększających odporność na zakłócenia i spoofing.

Polski przemysł posiada już znaczące doświadczenia w zakresie tworzenia precyzyjnych odbiorników, co stanowi solidną podstawę do dalszego rozwoju.

W ramach programu FutureNAV planowana jest kontynuacja udziału Polski w komponencie LEO-PNT, kluczowej inicjatywy ESA mającej na celu rozwój konstelacji satelitów na niskiej orbicie okołoziemskiej, wspierającej systemy GNSS.

Prowadzone są również prace nad przystąpieniem Polski do nowej inicjatywy w ramach FutureNAV projektu Opstar, który ma być kluczowym demonstratorem technologii optycznych dla nowych generacji systemów nawigacyjnych PNT.

Przedstawione priorytety wynikają z Polskiej Strategii Kosmicznej (PSK) – dokumentu rządowego przyjętego przez Radę Ministrów 26 stycznia 2017 r. (M.P. poz. 203) oraz z przeprowadzonych konsultacji z interesariuszami: zainteresowanymi Ministerstwami oraz organizacjami o zasięgu ogólnopolskim działającymi w sektorze kosmicznym.

2. Czy Polska zamierza uczestniczyć w programie ESA ERS w komponencie obserwacyjnym (EO-ERS)? Jeśli tak to proszę o przedstawienie polskich priorytetów w tym programie.

Polskie priorytety w programie ERS koncentrują się na rozwoju krajowych kompetencji w zakresie systemów obserwacji Ziemi i ich wykorzystania dla celów cywilnych oraz bezpieczeństwa. Planowany jest udział w opracowaniu segmentu naziemnego dla misji EOGS, co umożliwi Polsce wzmocnienie pozycji w europejskim systemie przetwarzania

danych satelitarnych. Kluczowym obszarem będzie również rozwój technologii poprzez misje demonstracyjne obejmujące obserwację nocną, wysoką zwrotność satelitów, dynamiczne planowanie zadań i szybkie przekazywanie informacji. Istotne znaczenie ma także rozwój usług o niskiej latencji opartych na sztucznej inteligencji, wspierających bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe. Dodatkowym priorytetem jest utworzenie europejskiego huba w zakresie odporności systemów kosmicznych, opartego na doświadczeniach Polski w integracji systemów bezpieczeństwa cywilnego z usługami satelitarnymi.

- 3. Czy w ramach programu EO-ERS Rząd RP zamierza zabezpieczyć tzw. „georeturn”, który skoncentrowany będzie na optymalnej dla Polski budowie satelitów obserwacyjnych o możliwym wykorzystaniu dual-use? Warto zwrócić uwagę, że Hiszpania, która również będzie uczestniczyć w programie EO-ERS ogromną część swojej składki w tym programie przeznacza na rozbudowę swojej narodowej konstelacji Atlantic Constellation. Czy Rząd RP zamierza wykorzystać doświadczenie zdobyte przez polskie podmioty w ramach programu Camila realizowanego pod auspicjami ESA i w ramach EO-ERS, podobnie jak rząd hiszpański, rozbudować swoją konstelację Camila?**

Tak, w ramach programu European Resilience from Space ESA (ERS) zwrot geograficzny (tzw. georeturn) został zabezpieczony w dokumentacji programowej ESA, co zapewnia, że składka krajowa zostanie przeznaczona na realizację projektów z udziałem polskiego przemysłu i instytucji badawczych. Rząd RP planuje wykorzystać ten mechanizm w sposób optymalny, koncentrując się na rozwoju krajowych kompetencji w budowie i eksploatacji satelitów obserwacyjnych, w tym o potencjalnym zastosowaniu dual-use. Jednocześnie zakłada się pełne wykorzystanie doświadczeń zdobytych przez polskie podmioty w ramach programu Camila, prowadzonego pod auspicjami ESA, w szczególności w zakresie integracji systemów satelitarnych i segmentu naziemnego. Polska zamierza w ten sposób wzmocnić swoją pozycję w europejskim systemie obserwacji Ziemi oraz stopniowo rozwijać własne zdolności satelitarne w ramach programu EO-ERS.

- 4. W ramach programu EO-ERS planowane jest stworzenie konsorcjów międzynarodowych. Z którymi krajami Polska zamierza takie konsorcja stworzyć? Proszę o informację dlaczego te konkretnie kraje zostały wybrane.**

Na chwilę obecną nie ma potwierdzonych planów stworzenia konsorcjów międzynarodowych z udziałem Polski.

- 5. Czy wśród technologii, która będzie w Polsce rozwijana w wyniku decyzji podjętych na CM25, znajdzie się satelitarna komunikacja kwantowa? Aspekt komunikacji kwantowej jest szczególnie istotny w perspektywie decyzji o zakupie przez Polskę satelitów telekomunikacyjnych w ramach programu IRIS2. Komunikacja kwantowa mogłaby się stać w przyszłości polską specjalizacją i zarazem polskim technologicznym wkładem w system IRIS2. Jednocześnie komunikacja kwantowa wpisuje się w założenia polskiej strategii kwantowej opublikowanej przez Ministerstwo Cyfryzacji.**

Rozwój łączności optycznej i kwantowej jest jednym z kluczowych kierunków działań Europejskiej Agencji Kosmicznej, a Polska zamierza aktywnie uczestniczyć w tym obszarze w ramach programu ARTES 4.0 – ScyLight Strategic Programme Line (SPL). Należy zauważyć, że polskie podmioty z sukcesami uczestniczą w realizacji projektów związanych z rozwojem technologii kwantowych od co najmniej 2022 r. Jest to obszar, w którym szczególnie dostrzegamy duże możliwości dalszego rozwoju, w tym w ramach prowadzonych przez ESA dużych misji jak SAGA czy Hydron. Polska prowadzi również rozmowy dotyczące przystąpienia do kolejnych projektów partnerskich, w szczególności

dotyczących dystrybucji klucza kwantowego. Technologie kwantowe oraz optyczne są strategicznym obszarem dla ESA, wyrazem czego jest utworzenie dedykowanej linii w ramach programu ARTES 4.0 pn. Scylight, którego celem jest budowa i testowanie nowych generacji satelitarnych systemów komunikacyjnych, które zapewniają wysoki poziom bezpieczeństwa transmisji danych oraz dużą przepustowość łączy dzięki wykorzystaniu technologii optycznych i kwantowych.

Ponadto technologie opracowywane w ScyLight są ściśle powiązane z rozwojem programu IRIS² / Secure Connectivity, w którym komunikacja kwantowa i łączy optyczne stanowią podstawowy komponent bezpiecznej architektury europejskiego systemu satelitarnego.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Michał Jaros

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /
w Ministerstwie Rozwoju i Technologii

Podstawa prawna

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. z 2022 r. poz. 990 ze zm.).